

1. Müəssisənin əsas sexiləri nə ilə məşğul olurlar?
 - √ texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
 - köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
 - əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
 - müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
 - xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
2. Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?
 - əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
 - müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
 - √ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
 - texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
 - xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
3. Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?
 - yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
 - √ əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
 - əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
 - müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
 - texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
4. Maşınqayırma zavodlarında hazırlıq sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?
 - √ əsas sexə
 - xidmətedici sexə
 - köməkçi sexə
 - sosial-məişət bölməsinə
 - yardımçı sexə
5. Maşınqayırma zavodlarında yığma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?
 - √ əsas sexə
 - yardımçı sexə
 - sosial-məişət bölməsinə
 - köməkçi sexə
 - xidmətedici sexə
6. Metallurgiya kombinatlarında domna sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?
 - xidmətedici sexə
 - köməkçi sexə
 - yardımçı sexə
 - √ əsas sexə
 - sosial-məişət bölməsinə
7. Metallurgiya kombinatlarında marten sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?
 - köməkçi sexə
 - xidmətedici sexə
 - √ əsas sexə
 - yardımçı sexə
 - sosial-məişət bölməsinə
8. Metallurgiya kombinatlarında koks sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- √ əsas sexə
- sosial-məişət bölməsinə

9. Toxuculuq fabriklərində əyirici sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- √ əsas sexə
- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə

10. Toxuculuq fabriklərində toxucu sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- köməkçi sexə
- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- √ əsas sexə
- yardımçı sexə

11. Toxuculuq fabriklərində naxışvurma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- √ əsas sexə
- yardımçı sexə
- köməkçi sexə
- sosial-məişət bölməsinə

12. İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- √ köməkçi sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- xidmətedici sexə

13. İstehsal müəssisəsində təmir sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- əsas sexə
- xidmətedici sexə
- yardımçı sexə
- √ köməkçi sexə
- sosial-məişət bölməsinə

14. İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- √ yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

15. İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- əsas sexə
- köməkçi sexə
- √ xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə

- yardımçı sexə

16. İstehsal müəssisəsində su təchizatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- əsas sexə
- √ xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə

17. İstehsal müəssisəsində eksperimental sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
- əsas sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə
- √ xidmətedici sexə

18. İstehsal müəssisəsində kompressor stansiyaları aşağıdakılardan hansına aiddir?

- əsas sexə
- √ xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- köməkçi sexə

19. İstehsal müəssisəsində model sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- √ köməkçi sexə
- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə

20. İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- √ 25 faizindən çox ola bilməz
- hədd yəxdur
- 75 faizindən az ola bilməz
- 50 faizindən çox olmalıdır
- 100 faizini təşkil etməlidir

21. Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 25 faizindən çox ola bilməz
- hədd yəxdur
- √ 75 faizindən az ola bilməz
- 50 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir

22. Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aiddir?

- kiçik, orta və iri müəssislər
- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə
- √ məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyəti
- istehsal, kommersion və xidmət müəssisələri

23. İstehsalın təşkilati tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- ✓ kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə

24. Sənaye müəssisələrinin istehsal strukturunun hansı tipləri mövcuddur?

- texnoloji, iqtisadi və təşkilati tiplər
- mexaniki, təşkilati və texnoloji tiplər
- texnoloji, əşya və təşkilati tiplər
- ✓ texnoloji, predmet və qarışıq tiplər
- texniki, predmet (əşya) və qarışıq tiplər

25. Müəssisə ləğv edilərkən üçüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- ✓ işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır

26. Müəssisə ləğv edilərkən dördüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- ✓ büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

27. Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

- ✓ istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə
- kiçik və orta müəssisələrə
- istehsal və kommersiya müəssisələrinə
- əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

28. Aşağıdakılardan hansı proseslərin müəssisəyə aidiyyəti yoxdur?

- müəssisədə əsas iqtisadi proseslər baş verir
- müəssisə iqtisadiyyatın istehsal və təşkilati strukturunu əmələ gətirir
- müəssisədə iqtisadi münasibətlər formalaşır
- ✓ müəssisədə siyasi münasibətlər formalaşır
- müəssisədə istehsalın texnologiyası və keyfiyyəti problemləri kəşifir

29. Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun tədrisi prosesində öyrənilmir:

- marketing və məhsulun satışı məsələləri
- xarici iqtisadi fəaliyyətlə əlaqədar məsələləri
- ✓ müəssisədə istehsalın texniki məsələləri
- innovasiya və investisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar məsələlər
- maliyyə məsələləri və müəssisənin ödədiyi vergilər

30. Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- Marketing

- Maliyyə
- Biznesin təşkili
- Əməyin iqtisadiyyatı
- ✓ Müəssisənin iqtisadiyyatı

31. Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- Sənayenin iqtisadiyyatı
- ✓ Menecment
- Nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- Tikintinin iqtisadiyyatı
- Aqrar sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı

32. Müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aiddir.

- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluğun artırılması və makroiqtisadi tarazlığın təmin edilməsi
- investisiya fəaliyyəti, əmək haqqının yüksəldilməsi və sosial müdafiə sisteminin inkişafı
- ✓ elmi-texniki tərəqqi, istehsalın və əməyin təşkili, innovasiya fəaliyyəti
- əmək kollektivinin sosial inkişafı, fiskal siyasət, monetar siyasət
- müəssisələrin səmərəli yerləşdirilməsi və dövlət budcəsinin gəlirlərinin artırılması

33. Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri və makroiqtisadi tarazlıq məsələlərinin öyrənilməsi
- ✓ Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların öyrənilməsi
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsi
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət budcəsinin gəlirlərinin araşdırılması

34. Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun obyektı hansıdır?

- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri
- Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi
- müəssisədə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri
- ✓ müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti

35. İqtisad elmi aşağıdakı elm sahələrinin hansına aiddir?

- təbiət elmləri
- dəqiq elmlər
- siyasi elmlər
- ✓ ictimai elmlər
- texniki elmlər

36. Yanacaq-energetika kompleksi aşağıdakılardan hansının subyektidir?

- Makroiqtisadiyyatın
- Makro və mikroiqtisadiyyatın
- Meqoiqtisadiyyatın
- ✓ Mezoiqtisadiyyatın
- Mikroiqtisadiyyatın

37. Müəssisənin iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- ✓ Mikroiqtisadiyyat
- Makro və mezoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat

- Mezoiktisadiyyat
- Mezoiktisadiyyat

38. İstehsal prosesinə nə daxil deyil?

- əsas əmək prosesi
- təbii proseslər
- ✓ tədavül prosesi
- xidmətedici əmək prosesi
- köməkçi əmək prosesi

39. Məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesi:

- fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrılır
- normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrılır
- əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrılır
- ✓ əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrılır

40. əməliyyatın taktı:

- əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir
- müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- ✓ materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir
- əməliyyata daxil olan materialların sayını özündə əks etdirir

41. əməliyyatın tempi:

- vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir
- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməlin kəmiyyətini əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- ✓ vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir

42. İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- dəstəli, kütləvi, seryalı
- fərdi, kütləvi, axınlı
- fərdi, dəstəli, kütləvi
- fərdi, dəstəli, axınlı
- ✓ fərdi, seryalı, kütləvi

43. İstehsalın təşkilinin hansı üsulu iqtisadi cəhətdən daha səmərəlidir?

- dəstəli
- avtomatlaşdırılmış çevik istehsal
- ✓ axınlı
- dəstəli-fərdi
- fərdi

44. İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- dəstəli, seryalı, axınlı
- kütləvi, fərdi, seryalı
- kütləvi, fərdi, axınlı
- dəstəli, fərdi, kütləvi
- ✓ fərdi, dəstəli, axınlı

45. Müəssisənin sexli quruluşunda onun ilk əsas inzibati-istehsal vahidinə aiddir:

- iş yeri
- briqada
- idarəetmə aparatı
- ✓ sex
- istehsal sahəsi

46. İstehsal tsikli nədir?

- ✓ xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır
- xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdə olma vaxtıdır
- xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır
- xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır
- xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır

47. Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- mütanasiblik prinsipi
- paralellik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi
- ✓ bərabərlik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi

48. Döviyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- ✓ topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin döviyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- döviyyə fondlarının həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- döviyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- döviyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının döviyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi

49. Döviyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin döviyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- döviyyə vəsaitlərinin bir döviyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- istehsal edmiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- döviyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi
- ✓ döviyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

50. Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- ✓ təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf

51. Bitməmiş istehsaldakı döviyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun məyaya dəyərindən və əməyin təşkilindən
- ✓ istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun məyaya dəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yenilənmə əmsalından və məhsulun məyaya dəyərindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan

52. Aşağıdakılardan amillərdən hansı döviyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- işçilərin sayı
- ✓ istehsal tsiklinin uzunluğu
- işçilərin axını

- mənfəətin həcmi
- əsas fondların orta illik dəyəri

53. Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- ✓ dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi;

54. əmək cismnin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- ardıcıl-qarışıq
- paralel-qarışıq
- qarışıq
- ardıcıl
- ✓ paralel

55. Müəssisədə istehsalın təşkili əhatə edir?

- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman baxımından keyfiyyətlərinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- ✓ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman və məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrini ilə müəssisənin səmərəli təminatına yönəldilmiş təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin ərazi baxımından düzgün yerləşdirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

56. İstehsalın tipi müəyyən olunur:

- ✓ məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə;
- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

57. İstehsal prosesinin təşkilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin səmərəli üsul və fəndlərinin müəyyən edilməsi
- məhsul buraxılışının ahəngdarlığını və birqərarlığını təmin etmək üçün iş yerləri arasında qarşılıqlı səmərəli əlaqələrin təmin olunması
- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqların düzgün yerləşdirilməsi
- ✓ sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- istehsal prosesinin əməliyyatlara bölüşdürülməsi

58. Vaxta görə əməliyyatların yerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- ardıcıl, fərdi və qarışıq formaları
- ✓ ardıcıl, paralel və qarışıq formaları
- ardıcıl, birqərarlı və qarışıq formaları
- ahəngdar, paralel və qarışıq formaları
- ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları

59. İstehsalın təşkilinin qarışıq forması xarakterizə olunur :

- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə

- ✓ materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla
- əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yernə yetirilməsi ilə
- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə

60. İstehsalın təşkilinin fərdi forması xarakterizə olunur:

- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla
- ✓ əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yernə yetirilməsi ilə
- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə

61. İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

- kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir
- məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
- ✓ bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur

62. Dövriyyə ehtiyat məmulatı nə vaxt yaradılır?

- ✓ bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır
- zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır
- iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalanmaq üçün yaradılır
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır
- ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələrində istehsalın həcmi artırılması üçün yaradılır

63. Dəstəli istehsalda ehtiyat məmulatın həcmi:

- məmulatlara günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- məmulatlara günlük maksimum tələbatla minimum tələbat arasındakı fərqin istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- məmulatlara günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur
- məmulatlara günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- ✓ məmulatlara orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

64. İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

- texnoloci forma
- düzxətli forma
- fərdi forma
- ✓ analitik forma
- predmet forması

65. Təhkimə əmsalı necə hesablanır?

- iş yerlərinin vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi
- ✓ vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloci əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi
- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan vaxt vahidi ərzində qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi
- birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi

66. Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkimə əmsalı bərabərdir:

- 16 -20
- ✓ 21 – 40

- 11 – 20
- 1 – 10
- 10-15

67. İstehsal prosesləri mürəkkəblik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri
- dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri
- ✓ sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri

68. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- ✓ istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması
- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi
- ayırı-ayırı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

69. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aid deyil?

- istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi
- ayırı-ayırı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- ✓ yalnız universal avadanlıqlardan istifadə
- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi

70. Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə
- ✓ məkan, zaman və funksional aspektlərdə
- universal, qarışıq və funksional aspektlərdə
- universal, zaman və funksional aspektlərdə
- məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə

71. əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- dolayı vaxtamuzd
- ✓ mükafatlı vaxtamuzd
- akord sistemi
- mütərəqqi vaxtamuzd
- birbaşa vaxtamuzd

72. əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- mükafatlı işəmuzd
- ✓ intensiv işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd
- dolayı işəmuzd
- birbaşa işəmuzd

73. əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- ✓ tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər
- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi

74. əmək haqqı nədir?

- √ iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait

75. Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- √ mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri
- mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- əsas fəhlələr
- köməkçi fəhlələr
- mütəxəssislər

76. Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- √ heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə

77. İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- təmir işini həyata keçirənlər
- xammal və hazır məhsulu nəql edənlər
- əmək predmetini emal edənlər
- √ müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər

78. Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 6
- √ 4
- 5
- 3
- 2

79. əməyin ödənişinin işəməz forması olan mütərəqqi işəməz əmək haqqı sistemində:

- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- √ normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

80. Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- √ 4
- 5
- 2
- 6
- 3

81. Müəssisədə işləyən kuryerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- fəhlələr kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ✓ kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

82. Müəssisədə təchizat-satış işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- fəhlələr kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- ✓ qulluqçular kateqoriyasına

83. Müəssisədə dəftərxana işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- fəhlələr kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- ✓ qulluqçular kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

84. Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- fəhlələr kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına
- ✓ mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

85. Asılı müəssisə nədir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- ✓ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir

86. Hansı halda müəssisə törəmə müəssisəsi hesab edilir?

- ✓ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxı çağırmağa imkan verirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

87. Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil

- müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipcə, müddətsiz mövcud olur
- müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur
- müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur
- ✓ müəssisənin bağlıdığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır

88. Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar qərarların qəbul edilməsində nəzərə alınmayan amillər:

- potensial və mövcud alıcıların zövqlərinin dəyişməsi
- müəssisənin istehsal gücü
- müəssisənin qarşısına qoyulan məqsədlər
- √ müəssisənin fəaliyyət göstərəcəyi sahələrdə əsas fondların quruluşunda baş verən dəyişikliklər
- müəssisənin istehsal potensialı

89. Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil

- ən az xərlə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək
- buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
- müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq

90. Müəssisənin xarici mühitini formalaşdıran subyektlərə aid deyil

- dövlət orqanları
- borc verən qurumlar
- onun təhcizatçıları
- √ onun kadrları
- onun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları

91. Müəssisənin ləğv edilməsi prosesinə aid deyil

- onun kreditorlarını aşkar edilməsi və debitor borclarının alınması
- √ onun kadrlarının tərkibinin müəyyən edilməsi
- onun əmlakının tərkibinin müəyyən edilməsi
- onun kreditorların irəli sürdükləri tələblərin siyahısının müəyyən edilməsi
- onun kreditorlarının tələblərini bildirməsi qaydası və müddəti haqqında məlumatın dərc edilməsi

92. Müəssisə ləğv edilmir:

- onun təsisçilərinin (iştirakçılarının) ümumi yığıncağının qərarı ilə
- √ onun təsisçiləri (iştirakçıları) dəyişdikdə
- qanunla qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə
- onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
- lazımı xüsusi icazə (lisenziya) olmadan fəaliyyət göstərdikdə

93. İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- ixtisaslaşdırılmı, ixtisaslaşdırılmı, kombinəlmı müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- ixtisaslaşdırılmı, axınlı və fərdi müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- √ ixtisaslaşdırılmı, universal və qarışıq müəssisələrə

94. Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- √ kiçik, orta və iri müəssisələrə
- kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
- xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

95. Müəssisənin istehsal quruluşu

- onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir
- onun dövrüvvə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir
- onun kapitalının strukturunu əks etdirir
- √ onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlerini əks etdirir

- onun idarəetmə strukturudur

96. Müəssisə bölündükdə onun öhdəlikləri:

- mövcud öhdəliklər ləğv edilir
- yaranan müəssisələrdən biri kreditora verilməklə öhdəliklər ödənilir
- onun öhdəlikləri əmlakı hesabına ödənilir
- ✓ onun öhdəlikləri bölüşdürücü akt üzrə uyğun hissələrdə yaranan yeni müəssisələrə keçir
- onun öhdəlikləri müəssisələrdən birinə keçir

97. Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- ✓ müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir

98. Müəssisə ləğv edilərkən hansı kreditorların tələbləri ilk növbədə ödənilir?

- Birinci növbədə büdcəyə məjburi ödənişlər üzrə borc ödənilir
- Birinci növbədə qalan kreditorlar ilə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- Birinci növbədə işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ✓ Birinci növbədə ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

99. Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- ✓ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- müəssisədə profil məhsulların istehsalını həyata keçirirlər
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar

100. Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- əsas sex
- xidmətedici sex
- köməkçi sex
- ✓ sosial-məişət bölməsi
- yardımçı sex

101. Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını
- ✓ müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları
- istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları

102. Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- istehsalın həcmi
- məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texnologiyası
- ✓ müəssisənin nizamnamə fondu
- məhsulun nomenklaturası
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsi

103. Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü
- bazarın yerli məhsul tutumu
- müəssisənin illik istehsal həcmi
- ✓ müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur
- müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi

104. Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?

- əmək haqqı xərcləri;
- material xərcləri;
- sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər
- icarə haqqı xərcləri;
- reklam xərcləri.

105. Məhsulun sex maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- əsas və köməkçi materiallar
- əsas fəhlələrin əmək haqqı
- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqların saxlanması və istismarına çəkilən xərclər
- ✓ inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı

106. Kompleks xərclərə hansı xərclər aiddir?

- xammal və əsas materiallara xərclər
- ✓ ümumi sex xərcləri
- texnoloji məqsədlər üçün yanacaq çəkilən xərclər
- texnoloji avadanlıqların amortizasiyası
- əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı

107. Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

- əmətəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə
- ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə
- ✓ konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə

108. Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
- ✓ əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- əsas xammal və material xərclər
- satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri
- texnoloji ehtiyajlar üçün yanacaq xərcləri

109. Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı
- əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- müəssisə direktorunun əmək haqqı
- təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı
- ✓ əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı

110. İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər
- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclar ayırmalar və sair xərclər
- ✓ material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər

111. Zərərsizlik həddi nədir?

- ✓ məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərində bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun sex maya dəyərində bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən kiçik olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun texnoloji maya dəyərində bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir.
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən çox olduğu istehsalın həcmi göstərir;

112. İstehsalın həcmindən aslı olaraq xərclər necə qruplaşdırılır?

- ✓ müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər;
- qeyri-müstəqim və zavod xərcləri;
- müstəqim və sex xərcləri;
- sex və zavod xərcləri;
- sadə və kompleks xərclər;

113. Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərində daxil edilmir?

- əmək haqqı xərcləri;
- icarə haqqı xərcləri;
- reklam xərcləri.
- material xərcləri;
- ✓ sosial-mədəni ehtiyaclar çəkilən xərclər

114. Məhsulun maya dəyərini quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi;
- müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi.
- müəssisənin mənfəətində maya dəyərini xüsusi çəkisi;
- ✓ məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi;
- müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərini xüsusi çəkisi;

115. əsaslı xərclərə nə aiddir?

- menecerlərin əmək haqqı xərcləri;
- material xərcləri.
- ✓ əsas fondların yaradılmasına sərf olunan xərclər;
- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
- əsas fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;

116. Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- planlaşdırılan səviyyədə mənfəəti və tələbi təmin etməyə imkan verən bir məhsulun qiymətinin müəyyən edilməsi
- zərərsizlik həddinin tapılması
- planlaşdırılmış mənfəəti əldə etmək üçün məhsulun satış həcmi müəyyən olunması
- ən səmərəli istehsal texnologiyasının seçilməsi
- ✓ işçilərin sayının müəyyən edilməsi

117. Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aiddir?

- ✓ optimal istehsal planının qəbulu

- işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- planlaşdırılmış mənfəətin bölgüsünün müəyyən olunması
- müəssisənin təşkilati-hüquqi formasının müəyyən edilməsi
- avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi

118. Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- ✓ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri
- qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri
- xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri

119. Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi sex maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- xammal, material, yarımfabrikat və dəstləşdirici məmulatlara sərf edilən xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmalar
- ümum sex xərcləri
- ✓ inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı

120. Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərinin azalmasını göstərir
- ✓ məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin xüsusi çəkisidir
- məhsulun əməktutumunu göstərir
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir
- müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir

121. Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir
- ✓ məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının xüsusi çəkisidir
- məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir
- əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun maya dəyərində nisbətini göstərir
- istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir

122. Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir
- ✓ məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir
- məhsul vahidinə işlədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir
- məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir
- müəssisədə anbarların hazır məhsulə qabiliyyətidir

123. Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi istehsal maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları
- əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ✓ məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- ümum sex xərcləri

124. Müəssisənin idarə edilməsi xərcləri hansı növ xərc maddəsinə daxildir?

- sex maya dəyərinə
- ✓ ümumzavod xərclərinə
- istehsaldankənar xərclərə

- ümum sex xərclərinə
- texnoloji maya dəyərinə

125. Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

- sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını
- müəssisənin idarə edilməsi xərcləri
- ümumzavod xərcləri
- ümum sex xərcləri
- ✓ istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı

126. Müəssisədə istehsal xərcləri smetası:

- sex maya dəyrini hesablamaq üçün tərtib edilir
- ✓ istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir
- müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir
- kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir
- istehsaldankənar xərcləri əhatə edir

127. Müəssisədə istehsal həcmının zərərsizlik həddi necə müəyyən edilir?

- ✓ müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətindən məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri çıxıb, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu fərqə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin üzərinə dəyişən xərcləri gəlib, bu cəmi məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərə bölməklə
- müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətinin üzərinə məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri gəlib, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu cəmə bölməklə

128. Hansı məqsədlə xərclər şərti-dəyişən və şərti sabit xərclərə bölürlər?

- mənfəətin həcmi proqnozlaşdırmaq üçün
- müəssisədə istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək üçün
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək üçün
- ✓ müəssisədə istehsal həcminin zərərsizlik həddini müəyyən etmək üçün
- sex, istehsal və tam maya dəyərini müəyyən etmək üçün

129. Maya dəyərini aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müs-təqim xərkdir

- sex binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- ümumi zavod xərcləri
- ümum sex xərcləri
- ✓ texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

130. Məhsulun maya dəyəri:

- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amorti-zasiya ayırımlarının məcmu-su-nu əks etdirir
- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir
- ✓ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amorti-zasiya ayırımlarının və s. xərclərin məcmu-su-nu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir

131. Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- səmərə
- ümumi milli məhsul
- istehsala sərf olunan məsrəflər

- ✓ səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- milli gəlir

132. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- ✓ nisbi göstəricidir
- xərc göstəricisidir
- ölçüyə gəlməyən göstəricidir
- həcm göstəricisidir
- mütləq göstəricidir

133. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- faiz göstəricisidir
- xərc göstəricisidir
- nisbi göstəricidir
- ✓ mütləq göstəricidir
- müqayisəli göstəricidir

134. İqtisadi səmərə nədir?

- ✓ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

135. Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
- ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəəlik məhsul
- əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
- ✓ əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı

136. Müəssisədə investisiya layhəsinin qəbul edilməsi üçün inteqral səmərəlilik göstəricisi:

- sıfır (0) bərabər olmalıdır
- mənfi kəmiyyət olmalıdır
- xərclərdən çox olmalıdır
- mənfəətə bərabər olmalıdır
- ✓ müsbət kəmiyyət olmalıdır

137. Müqayisəli (nisbi) səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

- layihə variantları üzrə gözlənilən məsrəflərin müqayisəsi üçün tətbiq edilir
- müəssisənin mənfəətini hesablamaq üçün tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə ayrı-ayrılıqda gözlənilən gəlirlərin hesablanması üçün tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə sərf ediləcək investisiyanın həcmi hesablaamaq üçün tətbiq edilir
- ✓ layihə variantlarından ən sərfəlisinin seçilməsi məqsədilə hesablanır və tətbiq edilir

138. Nisbi (müqayisəli) səmərəlilik nədir?

- ✓ variantlar üzrə cari xərclərin fərqi əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqi nisbətidir
- istehsal daxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir
- əsaslı vəsait qoyuluşu həcmi səmərəyə nisbətidir
- səmərəliliyin orta göstəricisidir

- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir

139. Mütləq səmərəlilik nədir?

- Əldə olunan səmərənin kəmiyyətcə miqdarıdır
- √ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- Əldə olunmuş səmərənin keyiyy tini xarakterizə edir
-  saslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
-  saslı vəsait qoyuluşunun m nf t  nisbətidir

140. İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aŗağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- milli sərvət
- √ il ərzində yaradılmış milli gəlir
- il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul
- il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul

141. Səmərəlilik meyarı nədir?

- İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına  kil miş x rc l rin faydalı hissəsidir
- √ İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına  kil miş x rc l rin gətirdiyi s m r dir
- İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcminin dəyər ifadəsidir
- İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına  kil miş x rc l rin kəmiyyətidir
- İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir

142. Aŗağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiym tl ndir m k  c n onun meyarı v  göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır
- √ İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı v  ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
- S m r   z-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir,  nki mütləq rəqəmdir, onu yaradan x rc l rl   laq sizdir
- Səmərəlilik göstəricisi – səmərə ilə x rc l rin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət s ciyy sidir
- Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiq-likl  əks etdirən meyar v  göstəricilər olma-dan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir

143. Hər hansı təşkilati-texniki tədbirin həyata keçirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi necə müyyən olunur?

- √ müyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş yalnız canlı əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi s m r d n onun istehsalına sərf edilmiş bütün x rc l rin kəmiyyətinin  xılması kimi
- müyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərə ilə onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyəti ilə cəmlənməsi kimi
- müyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə hasilini kimi

144. Müəssisədə istehsal amillərindən istifadəni xarakterizə edən iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- √ satışı rentabelliği göstəricisi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi
- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı
- fondverimi göstəricisi
-  m k məhsuldarlığı göstəricisi

145. Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkilatı ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- √ istehsal əsas fondlarının
- müəssisənin ehtiyat fondlarının
- müəssisənin pul fondlarının

- müəssisənin tədavül fondlarının
- istehsal dövrüə fondlarının

146. Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması
- məhsulun satış həcmının azalması
- anbarında material ehtiyatlarının artması
- ✓ məhsulun əmək-tutumunun azaldılması
- avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması

147. Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- material məsrəflərinə qənaət eilməsi
- ✓ işçilərin sayının artması
- vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətə çoxaldılması
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması

148. Əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- ✓ vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
- investisiya qoyuluşunun rentabelliği

149. Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- informasiya resurslarının
- əsas və tədavül fondlarının
- ✓ xammal və material resurslarının
- maliyyə resurslarının
- əmək resurslarının

150. Əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- sahibkarlıq qabiliyyəti
- xammal
- torpaq
- kapital
- ✓ əmək (iş qüvvəsi)

151. Müəssisədə ümumi (istehsal) rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- mənfəətin dövrüə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ✓ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövrüə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan dövrüə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan dövrüə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

152. İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsinə hansı amil təsir göstərmir?

- işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- istehsalın təmərküzləşməsi, kombinəşməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
- ✓ işçilərin günlük iş vaxtının və növbəlilik əmsalının azaldılması
- istehsalın və idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi

153. İntestisiya qoyuluşlarının səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- rentabellik indeksi göstəricisi
- integral səmərə (xalis cari dəyər) göstəricisi
- rentabellik norması (daxili rentabellik norması) göstəricisi
- ✓ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi
- ödənmə müddəti göstəricisi

154. Müəssisədə satışın (dövriyyənin) rentabelliği göstəricisi necə hesablanır?

- ümumi məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- əmtəəlik məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ✓ mənfəətin satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

155. Müəssisədə fondtutumunun azalması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- müəssisədə əsas fonlardan istifadə səviyyəsi aşağı düşür
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun maya dəyərini artırır
- ✓ məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını azaldır
- investisiya qoyuluşlarına tələbatı artırır
- müəssisədə məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını artırır

156. Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- ✓ istehsalın ixtisaslaşması
- istehsal sahələrinin artıqlığı
- iş yerlərində izafi ehtiyatların olması
- istehsal prosesindəki fasilələr
- istehsal prosesinin başlanması

157. Maddi-texniki təminat nədir?

- müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir
- müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir
- ✓ müəssisədə istehsalın material resurslarla və texniki vəsaitlərlə təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir

158. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin marketinq fəaliyyətinə aid deyil?

- müəssisələrin istehsal həcmində (təklifinin) bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırıla bilmə imkanlarının araşdırılması
- ✓ işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacların həcmində, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması
- müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi

159. Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına daxil deyil?

- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi
- ✓ məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili
- yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi
- satışdan sonrakı xidmətin təşkili
- məhsul çeşidinin planlaşdırılması

160. Ticarət vasitələrinə aid deyil:

- kommissiyajerlər
- ✓ konsaltinq təşkilatı
- agentlər
- dilerlər
- distributerlər

161. Müəssisənin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında
- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində
- ✓ plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)

162. Marketing nədir?

- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- idarəetmənin metodlarından biridir
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir
- ✓ bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir

163. Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- texnoloji əlamətlər
- ✓ psixoxrafik əlamətlər
- iqtisadi əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- texniki əlamətlər

164. Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- psixoxrafik əlamətlər
- coğrafi əlamətlər
- demoqrafik əlamətlər
- ✓ təşkilati əlamətlər
- məhsula ehtiyac əlamətlər

165. Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi
- təfəssülləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması
- ✓ məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) dağınıqların aparılması və kontraktın bağlanması
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması

166. Müəssisənin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləndirilməsi) zəruriliyi yarandıqda
- ✓ əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda

167. Müəssisədə materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- hissə (detal) üzrə hesablama metodu
- oxşarlığa görə hesablama metodu (analoci metod)
- məmumat üzrə hesablama metodu
- ✓ materialtutumluğa görə hesablama metodu

- nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu

168. Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi
- istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi
- material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumi-ləş-diriji hesablamların aparılması və yekun sifariş-lərin tərtibi
- səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması
- ✓ müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək

169. Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birqərarda, tam və vaxtında təmin etmək
- maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək
- maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək
- məhsul-göndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələ-rini qurmaq
- ✓ müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi

170. Marketing şöbəsi yaradılarkən aşağıdakı prinsiplərin hansından istifadə olunur?

- sosial prinsip
- stimullaşdırıcı prinsip
- təklif prinsipi
- ✓ coğrafi prinsip
- təşkilati prinsip

171. Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilmir?

- ✓ iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- tələbin stimullaşdırılmasının və reklam fəaliyyətinin təşkili
- əmtəənin hərəkəti texnologiyası
- informasiya-dispetçer xidmətinin hesabat-larının hazırlanmasının təşkili
- ticarət kommunikasiyalarının, hüquqi və iddia işlərinin təşkili

172. Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilmir?

- məhsulların reallaşdırılması proqnozlarının işlənməsi
- satışın idarəedilməsi üzrə xərclər sənə-tar-sının tərtibi
- məqsədlərin müəyyən olunması
- ✓ mənfəətin bölgüsü
- konyunktura və tələb üz-rə proqnozların hazırlanması

173. Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilir?

- maddi-texniki təminat planlarının tərtib etmək
- müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatın plan-laşdırılması
- əmək haqqının müəyyən-ləş-dirilməsi
- müəssisədə innovasiya prosesinin plan-laşdırılması
- ✓ əlavə xidmətlərin, xarici ticarət əməliyyatlarının, reklam fəali-yə-tinin plan-laşdırılması

174. Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilmir?

- informasiya axını
- ✓ iş qüvvəsinin axını
- mülkiyyət hüququnun axını
- fiziki axın
- maliyyə axını

175. Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilir?

- iqtisadi axın
- resurs axını
- √ sifarişlər axını
- iş qüvvəsinin axını
- tələb axını

176. Aşağıdakılardan hansı marketinqin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- marketinq kompleksinin işlənilib hazırlanması
- marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- bazar imkanlarının təhlili
- məqsədli bazarın seçilməsi
- √ materiallara tələbatın hesablanması

177. Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına aiddir?

- xammala tələbatın müəyyən edilməsi
- √ əmtələrin satış bazarlarının müəyyənləşdirilməsi
- avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
- işçilərin sayının planlaşdırılması

178. Aşağıdakı prinsiplərin hansından marketinq şöbəsi yaradılarkən istifadə edilmir?

- √ ahəngdarlıq prinsipi üzrə təşkil
- funksional prinsip üzrə təşkil
- əmtəə istehsalı prinsipi üzrə təşkil
- bazar prinsipi üzrə təşkil
- əmtəə-bazar prinsipi üzrə təşkil

179. İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasıda hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən
- fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən
- √ qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından
- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından
- işçilərin sayı və vaxt fondundan

180. Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- Kontrakt sistemi
- Ənənəvi forma
- Anbar forma
- √ Tranzit forma
- «Dəqiq vaxtında» sistemi

181. Anbarların çox sayda istehlakçı sexlərə xidməti zamanı hansı reyslərdən istifadə olunur?

- zona
- rəqqas
- √ zona-dairəvi
- şüa
- dairəvi

182. Müəssisədə satış sistemləri vasitəçilərin sayına görə necə qruplaşdırılır?

- birbaşa, dolayı və qarışıq satış sistemləri
- analitik, sintetik və eksperimental satış sistemləri
- √ intensiv, selektiv və xüsusi satış sistemləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici satış sistemləri

- daxili, xarici və qarışıq satış sistemləri

183. Müəssisədə satış sistemləri onların təşkilinə görə necə qruplaşdırılır?

- intensiv və selektiv satış sistemləri
- analitik və sintetik satış sistemləri
- daxili və xarici satış sistemləri
- ✓ birbaşa və dolaylı satış sistemləri
- əsas və köməkçi satış sistemləri

184. İstehsalçı firma özünəməxsus aşağıdakı struktur bölmələrindən istifadə edərək satışı həyata keçirə bilməz?

- yerli bazarı, rəqibləri tanıyan, istehlakçıların tələblərinə uyğun satış şərtləri və xidmətləri təklif edə bilən ixtisaslı müəssisələrə malik regional satış filialları
- pərakəndə satış şəbəkəsi (köşklər, mağazalar, salonlar və s.)
- funksional vəzifələrinə, həm də əmtəənin müştəriyə nümayişini həyata keçirməli olan, sövdələşmələr bağlamaq və ya bu hüquqa malik olmayan xüsusi agentliklər
- ✓ xammal və material ehtiyatlarının yaradılması üçün tədarük funksiyaları icra edən təchizat kontorları
- əmtəə ehtiyatları yaratmadan sövdələşmələrin bağlanması, bazarın öyrənilməsi, sifarişlərin yerinə yetirilməsi üzrə funksiyaları icra edən satış kontorları

185. Firma birbaşa satış sisteminin üstünlüyünə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsulun son istehlakçıya bilavasitə çatdırılması ilə əlaqədar xərclərin azalması
- ✓ son istehlakçılarla mütəmadi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- əlaqələrin sayının azalması
- əmtəənin hərəkəti ilə bağlı risklərin azalması
- əmtəə ehtiyatlarının yaradılması ilə əlaqədar istehsaldankənar xərclərin azalması

186. Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilir?

- ✓ məhsulun reallaşdırılmasının forma və metodlarının, onun istehlakçılara çatdırılması üsullarının seçilməsi
- müəssisədə innovasiya prosesinin təşkili
- müəssisədə heyətin fəaliyyətinin səmərəli təşkili
- iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələrlə təmin edilməsinin təşkili

187. Aşağıdakılardan hansı satış siyasətinin əsas elementlərinə aid edilmir?

- məhsulların nəqli
- ✓ məhsulların istehsalı
- məhsulun tamamlanması
- məhsulun saxlanması
- istehlakçılarla əlaqələr

188. Tranzit norması nədir?

- ✓ istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin minimum miqdarıdır
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin maksimum miqdarıdır

189. Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə
- iki məhsul-göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə
- ✓ xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar
- istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar
- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə

190. Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- √ nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərləri-ni nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərləri-ni nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur

191. Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərləri-ni nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
- √ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərləri-ni nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur

192. Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- √ hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur

193. Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- √ məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi

194. Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi
- √ materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövryyə vəsaitlərinin orta qalıqına vurulur
- istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal hazırlanmasına sərf edilən istehlakı üçün vaxta nisbəti kimi

195. Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur
- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur

- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ✓ orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur

196. Aşağıdakılardan hansı Dəqiq vaxtında sisteminin üstünlüklərinə aid deyil?

- ✓ maddi-texniki təminat planına ehtiyacın olmaması
- müəssisədə istehsal tsiklinin qısaldılması
- göndərilən xammal və materialların və istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinin kompleks idarə edilməsi imkanlarının olması
- maddi-texniki təchizatın müntəzəm surətdə təkmilləşdirilməsi
- təchizat prosesinə statistik nəzarətin mümkünlüyü

197. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- ✓ əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində

198. İxtisaslaşdırma nədir?

- ✓ konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir

199. İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı, kütləvi
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış
- fiziki, mexaniki, texnoloji
- ✓ ümumi, xüsusi, fərdi
- fərdi, texniki, texnoloji

200. Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sığır funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
- ✓ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

201. Müəssisənin ölçüsü nədir?

- istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- Bu, istehsalın ölçüsüdür
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir
- ✓ istehsal prosesinin təşkili formalarının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış məhsul və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur

202. Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədəuyğundur?

- ✓ natural göstəricilər
- inteqral göstəricilər
- dəyər göstəriciləri
- nisbi göstəricilər

- ümumiləşdirilmiş göstəricilər

203. Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü
- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- ✓ məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi
- milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərində görə strukturu

204. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı və kütləvi
- aqreqat, mexaniki, texniki
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- ✓ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- istehsal, satış, idxal və ixrac

205. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- ✓ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmlənməsi

206. Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- ✓ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

207. İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- ✓ müəssisələrin iriləşməsi
- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi

208. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın elektriləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ✓ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinə-ləş-dirilməsi

209. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinə-ləş-məyə, həm də təmərküzləş-məyə şamil olunur?

- ✓ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- işçilərin sayının azalması
- müxtəlif istehsalların birliyi
- anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır

210. Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinə-ləş-dirməni xarakterizə edir? (Sürət 08.10.2015 16:52:45)

- Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- ✓ Kombinləşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- Kombinləşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur
- Kombinləşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
- Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir

211. Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə imkanları daha məhduddur?

- ✓ maşınqayırma
- neft emalı sənayesi
- yeyinti sənayesi
- neft-kimya sənayesi
- metallurqiya

212. Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ✓ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır

213. Texniki əmək bölgüsü nədir?

- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- ✓ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır

214. Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ✓ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır

215. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

216. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ✓ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir

217. İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- ✓ aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, texniki, fiziki
- texnoloji, əşya, mexaniki
- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

218. İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- ✓ müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır

219. Yüngül sənaye üçün kombinəlaşmanın hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- xammalın kompleks emalına görə
- tullantılardan istifadəyə görə
- istehsal-texniki
- üfqi kombinəlaşma
- ✓ xammalın ardıcıl emalına görə

220. Üfqi kombinəlaşma tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
- bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmlərinin böyüməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- ✓ bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır

221. Sənayedə kombinəlaşdırma nədir?

- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir
- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- ✓ texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir

222. Qarışıq kombinəlaşma tipi nə vaxt olur?

- ✓ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- xammal kompleks emal olunanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- xammal ardıcıl emal olunanda

223. Kombinəlaşmanın əsas şərti nədir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- ✓ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir

224. İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinəlaşmanın tipləri hansılardır?

- aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- √ şaquli, üfiqi, qarışıq
- xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə

225. İstehsalın ixtisaslaşması və kombinləşmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- √ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinləşmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinləşmə isə məhdudlaşdırır

226. Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı
- √ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi

227. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinləşmə üçün səciyyəvi deyildir?

- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
- vahid enerji sistemi
- vahid nəqliyyat bazası
- √ vahid satış şəbəkəsinin olması

228. Neftayırma müəssisələri üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- xammalın ardıcıl emalı
- √ xammalın kompleks emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- şaquli kombinləşdirmə
- texnoloji mərhələ üzrə

229. Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- istehsal-texniki formada
- √ əşya formasında
- texnoloji mərhələ üzrə
- avadanlıq formasında
- hissə formasında

230. Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- √ belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

231. Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- √ kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir

- belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

232. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- ✓ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, texniki, mexaniki
- fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə
- hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki

233. Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- istehsal-texniki formada
- əşya formasında
- ✓ texnoloji mərhələ üzrə
- avadanlıq formasında
- hissə formasında

234. Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkimolunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ✓ bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satin alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti
- aqreqatların müştərəkləşməsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

235. İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- ✓ sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu
- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi

236. Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperativləşdirilməsinə xas olan cəhətdir?

- müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur
- ✓ müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır
- müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır

237. əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- ✓ bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləndirilməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir

238. Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işi-ni tamamlayır
- √ bir müəssisə digərinə müəyyən yarım-fabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə kooperasiya-ya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır

239. Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gəndəri və ayaq-qabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəlaşdırılmış yem istehsalı
- ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri
- √ elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşın-qayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi
- istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi
- bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boya, dəftərxana ləvazimatı istehsalı

240. Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

- √ ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- univərsal müəssisələrin ölçülərinin artırılması
- avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə
- müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması
- kombinəlaşmış istehsalın təmərküzləşməsi

241. Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- √ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

242. İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- √ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

243. Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- √ aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş aqreqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

244. Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- √ sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır

245. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- istehsalın kombinəlaşması
- istehsalın təmərəküzləşməsi
- istehsalın kooperativləşməsi
- ✓ istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın universallaşması

246. Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərəküzləşməsini daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- istehsal dövrüə fondlarının orta illik dəyəri
- texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti
- ✓ istehsal edilən məhsulun həcmi

247. Şaquli kombinəlaşmanın səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- ✓ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır
- ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır
- xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur

248. Kombinəlaşdırma səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı
- kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi
- sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- ✓ texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi
- əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərləridə xüsusi çəkisi

249. Aşağıdakılardan hansı kombinəlaşdırmanın iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitələrinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
- istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- ✓ müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi
- istehsal ehtiyatları həcmnin ciddi surətdə azalması
- xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət

250. Aşağıdakılardan hansı kombinəlaşdırmanın iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ✓ xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- məhsulların satış sürəti artır
- məhsulun rəqabət qabiliyyəti yükəlidir
- idarəetmənin çevikliyi artır

251. Toxuculuq kombinatları üçün kombinəlaşmanın hansı forması səciyyəvidir?

- ✓ xammalın ardıcıl emalına görə
- xammalın kompleks emalına görə
- üfiqi kombinəlaşma
- istehsal-texniki
- tullantılardan istifadəyə görə

252. Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinəlaşmanın hansı tipi səciyyəvidir?

- şaquli kombinəlaşdırma

- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

- ✓ üfqi kombinəlaşdırma
- qarışıq əlaqələr
- xammalın kompleks emalı

253. Kombinəlaşmaya daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- ✓ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır
- kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur

254. Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinəlaşma mümkün deyildir?

- ağac emalı sənayesi
- yeyinti sənayesi
- ✓ hasilat sənayesi
- emal sənayesi
- metallurqiya

255. İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- ✓ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalçı-ların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti

256. Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul bahidinin material tutumu
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- ✓ məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi

257. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalatda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal strukturunu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- ✓ bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperasiyalaşdırılmasının iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləviliyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
- istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır

258. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədəxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir

- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir

259. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- ✓ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi gös-təricilərinin yaxşılaşmasında
- eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında

260. İstehsal miqyasının mənfi effekti nədir?

- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- ✓ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

261. İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- ✓ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir

262. Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi
- istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- ✓ müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir

263. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- ✓ az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür

264. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- ✓ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması
- istehsal həcmnin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi

265. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir
- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinləşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır

266. Proqram nədir?

- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədlə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- elmi cəhətdən formalaşdırılan birliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
- ✓ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur

267. Proqnoz nədir?

- ✓ perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsası olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir
- yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur
- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədlə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur

268. Plan nədir?

- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ✓ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur

269. İstehsal proqramının natural göstəricisi hansıdır?

- ✓ məhsulun nomenklaturası
- xalis məhsul
- əmtəlik məhsul
- ümumi məhsul
- reallaşdırılmış məhsul

270. İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

- əsas istehsal fondlarının tərkibi
- 1 manatlıq əmtəlik məhsula çəkilən xərc
- ✓ əmtəlik məhsul
- məhsulun maya dəyəri
- dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri

271. Funksional əlamətə görə planlar hansı növlərə ayrılır?

- ✓ satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- strateji, taktiki, operativ planlar
- plan, proqram, proqnoz

272. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- əmək kollektivinin sosial inkişaf planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- √ sığorta işinin planı
- əmək haqqı və kadrlar planı

273. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə planlaşdırmanın metodlarına aid deyil?

- "Nail olunmuş səviyyədə" planlaşdırma
- balans merodu
- normativ metod
- √ təcrübi-eksperimental metodu
- iqtisadi-statistik metodlar

274. İdarəetmənin metodları hansılardır?

- maddi-texniki, təşkilati, iqtisadi
- iqtisadi; texnoloji, operativ
- √ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- inzibati, psixoloji, təşkilati
- iqtisadi, təşkilati, sosial-psixoloji

275. İdarəetmə sistemi nədir?

- idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir
- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir
- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur
- √ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir

276. Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət
- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
- √ planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə

277. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi
- paralellik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi
- düzxətlik prinsipi
- √ səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

278. İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- matris sxemi
- lisenziyalaşdırma
- √ məqsədlərin müəyyən edilməsi
- Təşəbbüskarlıq
- koordinasiya

279. İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- Təşəbbüskarlıq

- ✓ koordinasiya
- Təkbəşinəçılıq
- İdarəetmədə əmək bölgüsü
- Ədalət prinsipi

280. Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- istehsal, mübadilə, istehlak
- xətti, funksional, xətti-funksional
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbəşinəçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi
- ✓ planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya

281. Müəssisədə idarəetmə nədir?

- ✓ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi-dir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemidir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir

282. Ümumi məhsulun həcmi necə hesablanır?

- əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı kimi
- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı kimi
- əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- ✓ əmtəəlik məhsulla ilin axırına və əvvəlinə olan bitməmiş istehsal qalığının fərqlinin, yarımfabrikatların və öz istehsalı olan alətlərin cəmi kimi
- reallaşdırılmış məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı

283. Müəssisədə normaların işlənilib hazırlanmasında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- qənaətli, kompleks və funksional
- ✓ analitik-hesablama, təcrübə-eksperimental və statistik
- məmumat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları
- iqtisadi, texnologici və operativ
- analitik-hesablama, funksional və qənaətli

284. Maliyyə planında:

- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadr-ların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ✓ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

285. İstehsal proqramında:

- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- ✓ ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadr-ların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

286. Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- iqtisadi təhlil metodu
- ✓ normativ metod
- sosial-psixoloji metod
- inzibati metod
- funksional metod

287. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınmır?

- müəssisənin pul məxarici
- ✓ fondveriminin planlaşdırılması
- bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar
- büdcə ilə hesablaşmalar
- müəssisənin pul mədaxili

288. Menecment nədir?

- ✓ menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir
- menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir

289. Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- gəlir və mənfəət
- əmək haqqı
- ✓ təlimat
- qiymət
- vergi

290. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- intizam prinsipi
- ✓ ahəngdarlıq prinsipi
- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- ədalət prinsipi
- qayda prinsipi

291. Bunlardan hansı müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- idarəetmə prinsipləri və funksiyaları
- məlumatlar və onların işlənmə üsulları
- iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyyətlər
- ✓ istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması
- idarəetmənin funksional quruluşu

292. İdarəetmə aparatının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

- funksional
- məqsədli-proqram
- matris sxemi
- ✓ xətti-funksional
- xətti

293. Satışın proqnozlaşdırılması metodlarına aid deyil?

- müxtəlif struktur rəhbərlərinin sorğusu əsasında proqnozlaşdırma
- ✓ müəssisədəki avadanlıqların məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi əsasında proqnozlaşdırma
- satışın həjmində dəyişikliklərə səbəb olan meyllər əsasında proqnozlaşdırma
- müəssisənin bazardakı satış payı əsasında proqnozlaşdırma

- müəssisənin ti-jə-rət agentlərinin və onun satış bölmələrinin rəhbərlərinin qi-y-mət-lən-dirmələri əsasında proqnozlaşdırma

294. Planlaşdırmanın kompleksliliyi:

- de-mək- müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alter-nativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- ✓ məhsul istehsalı planı ilə digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, plan-laş-dırılan obyektin və onunla əlaqədar olan böl-mə-lə-rin fəali-yətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması

295. Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlamətinə görə planlar hansı növlərə bölünür?

- strateji, direktiv, indikativ
- taktiki, analitik, operativ
- funksional, analitik, çevik
- taktiki, funksional, strateji
- ✓ strateji, taktiki, operativ

296. Planlaşdırmanın fasiləsizliyi:

- müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir
- ✓ uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- hər bir istehsal vahidi pla-nının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əla-qə, plan-laş-dırılan obyektin və onunla əlaqədar olan böl-mə-lə-rin fəali-yətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması deməkdir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alter-nativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir

297. Operativ-istehsal planlaşdırılması?

- müəssisədə mənfəət və ren-tə-bel-lik planlaşdırılmasını özündə əks etdirir
- ✓ müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisədə yeni bölmələrin tikintisi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, innovasiya işləmələri, yeni məhsulların mə-nim-sənilməsi, mütərəqqi texnologiyanın tət-bi-qi, istehsal pro-ses-lə-rinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaş-dırıl-ması və s. üzrə tap-şırıqları özündə əks etdirir
- müəssisədə istehsal heyətinin əmək şəraitinin, məişət və istirahət problemlərinin həlli üzrə tədbirləri özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları özündə əks etdirir

298. Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planıda:

- ✓ plan üzrə real-laş-dırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məh-sul-la-rın maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fon-dunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırıl-ması, kadr-ların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə na-tural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir

299. Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir?

- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- ✓ istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı
- maliyyə planı

300. əmtəəlik məhsula daxil edilmir:

- ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul
- ✓ bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi
- reallaşdırılmış məhsul

- plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı

301. Nail olunmuş səviyyədən planlaşdırma:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- √ istehsal-təsərrüfat tapşırıqlarının müəssisənin fəaliyyətini əks etdirən göstəricilərin faktiki formalaşmış dinamikası əsasında müəyyən olunmasına əsaslanır
- planların tərtib olunmasının elmi bəzəti olan norma və normativlərə əsaslanır
- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında ən səmərəli proportsiya və kəmiyyət əlaqələrini müəyyən

302. İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür
- √ idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür

303. Strategiya nədir?

- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- müəssisənin istehsal və maliyyə planlarının məcmusudur
- √ uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının məcmusudur
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir

304. İdarəetmə prosesi nədir?

- müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail olmanın yolları və metodlarını müəyyənləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür
- işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənləşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür
- gələcəkdə həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəyyən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün ləyi-hələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür
- rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional bölgüsünün formalaşması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəyyənləşdirilməsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür
- √ idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının kompleksi kimi başa düşülür

305. İdarəetmədə qarşıya qoyulan məqsədlər hansı tələbə cavab verməyə bilər?

- çevik olması
- məqsədlərin uzlaşması, vəhdətdə olması və bir-birinə zidd olmaması
- icraçılar üçün aydın olması
- √ təhcizatçıların mənafeyinə tabe olması
- real olması (yerinə yetirilməsinin mümkün olması)

306. İdarəetmə sistemi:

- idarəetmənin strukturu, idarəetmə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- idarəetmə subyekti ilə idarə olunan obyektin məcmusudur
- idarəetmə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- √ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur

307. Kapital qoyuluşu:

- banka qoyulan depozitdir
- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- √ əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir

308. İncəstör dedikdə:

- müəssisənin işçiləri başa düşülür
- müəssisənin debitorları başa düşülür
- √ özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolay şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış sub-yektlər(hüquqi və fiziki şəxslər) başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür

309. İncəstisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür
- investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür
- xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- √ inteqral səmərəni sıfıra bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür

310. Portfel investisiyası:

- ancaq səhm şəklində olur
- ancaq veksəl şəklində olur
- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
- √ müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
- ancaq kredit şəklində olur

311. Maliyyə investisiyası nədir?

- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- √ investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur
- daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır

312. Real investisiya nədir?

- investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınması ilə əlaqədar uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- √ əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- birbaşa və portfel investisiyaların cəminə bərabərdir
- əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş uzunmüddətli investisiya qoyuluşudur
- qiymətli kağızların alınmasına və dövriyyə vəsaitlərinin formalaşdırılması ilə əlaqədar layihələrə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur

313. Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır
- √ məqsədli pul yatırımları
- əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər
- investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- işlərin icraçıları (podratçılar)

314. İstehsal investisiyası (istehsala investisiya) nəzərdə tutur:

- ✓ avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini
- məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərclərini
- xammal və materialların alınması xərclərini
- işləyənlərin əmək haqqını
- əsas fondların cari təmiri xərclərini

315. Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə ola bilər?

- ✓ yeni yaradılmış və ya modernləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
- işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı

316. Birbaşa investisiya:

- ✓ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir
- imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
- veksellərin alınmasına yönəldilir
- istiqrazların alınmasına yönəldilir
- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir

317. əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi
- bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- ✓ investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi

318. əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər
- texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri
- sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri
- müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri
- ✓ tikinti-quraşdırma, avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kənd hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri

319. əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- ✓ layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərinin xüsusi çəkiləridir
- yeni tikinti-yə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir

320. Kooperasiya əməliyyatları:

- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisi-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara işə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- ✓ xammal, yarımfabrikatlar, məmulatların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qablaşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixracını və ya idxalını nəzərdə tutur
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərəgilərdə, yarmarkalar-da iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərti ilə ixracıdır
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

321. Müvəqqəti ixrac əməliyyatları:

- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənarda müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- ✓ xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərğilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır
- gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- idxal olunan əmtələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

322. Təkrar ixrac (reeksport) əməliyyatları:

- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərğilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır
- ✓ ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

323. Konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları nədir?

- idxal olunan əmtələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- ✓ xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənarda müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərğilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır

324. Franko-anbar (satıcı) nədir?

- məhsul göndərən müəssisə istehlakçı müəssisədə xammal-materialı istehsal istehlakına hazırlayır
- müqaviləyə görə alıcı müəssisə məhsulu əmtəə birjasından təhvil alır
- ✓ müqaviləyə görə satıcı məhsulunu öz anbarından alıcı müəssisəyə təhvil verir
- məhsul göndərənə görə, yük istehlakçının "məskunlaşdığı" dəmiryolu stansiyasının ünvanına istehsalçı müəssisə tərəfindən göndərilir
- istehsalçı öz məhsulunu istehlakçının "məskunlaşdığı" məkanda onun anbarına təhvil verirsə, bu halda bütün xərclər – yükləmə, nəqləmə, boşaltma, məhsulun korlanması riski ilə əlaqədar xərclər əmtəənin qiymətinə əlavə edir

325. Royalti nədir?

- ✓ kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır
- qiymətləndirilən əmtələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtələrin sövdələşmə qiymətidir
- komissiyon şərtləri əsasında həyata keçirilən ticarət növüdür; lakin o, adi komissiyon ticarətindən prinsipial şəkildə fərqlənir - məhsulun (əmtəənin) qiymətini onu ixrac edən firma deyil, onun satışını həyata keçirən xarici firma müəyyən edir
- kontraktın təklif olunan qiymətidir

326. Xarici iqtisadi əlaqələr üzrə ölkənin iqtisadi siyasət tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ✓ kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər aiddir

- qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsalı xərclərinin səviyyəsini məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- sürətli amortizasiya, vergi güzəştləri, əmək haqqının minimum əmək haqqı və s.-ni nəzərdə tutan tədbirlər aiddir
- məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri minimumlaşdıran tədbirlər aiddir

327. Eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti:

- ✓ qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
 - istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəflərini əhatə edir
- qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsal xərclərinin, ixrac edən ölkədən eyni məhsulları idxal edən ölkəyə satışı üçün səciyyəvi olan xərclərin (nəqliyyat, yükləmə, sığorta və s.), ölkəyə ixracı nəticəsində əldə olunan mənfəətin toplanması yolu ilə müəyyən edilir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir
 - gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə qiymətidir, yəni bu qiymət məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri əhatə edir

328. Məhsulların tranziti nədir?

- ✓ əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir
- iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- idxal olunan məhsulların gömrük rüsumları və vergilər alınmadan onların gömrük nəzarəti altında məhv edilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- ölkənin gömrük ərazisində və ya ondan kənarında gömrük rüsumlarından, vergilərdən tamamilə və ya qismən azad olunmaqla, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq etmədən əmtəələrdən istifadə olunmasına yol verilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanması ibarət gömrük rejimidir

329. Gömrük nəzarəti altında əmtəələrin emalı rejimi:

- əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənara aparılması şərti ilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- ✓ ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanması ibarət gömrük rejimidir

330. Gömrük ərazisində əmtəələrin emalı rejimi:

- ✓ ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənara aparılması şərti ilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanması ibarət gömrük rejimidir
- əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir. Bu rejim ölkə ərazisini tranzit kimi istifadə edərək məhsulların bir xarici ölkədən digər xarici ölkəyə keçirilməsi zamanı tətbiq edilir
- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır

331. Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsullarına aiddir?

- ✓ dəyərin çıxılması və dəyərin toplanması üsulları
- müşahidə və eksperimental üsulları
- analitik və eksperimental üsulları

- analitik və statistik üsulları
- analitik və müşahidə üsulları

332. Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?:

- gömrük nəzarəti altında emal
- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış
- √ françayzing
- sərbəst gömrük zonası
- dövlətin xeyrinə əmtədən imtina

333. Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- təkrar ixrac
- əmtələri məhv etmə
- √ lisenziyalaşdırma
- rüsumsuz ticarət mağazası
- sərbəst anbar

334. Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- gömrük anbarı
- gömrük ərazisində emal
- √ konsiqnasiya
- təkrar idxal
- tranzit

335. Barter:

- √ dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudlaşdırma tədbirləri əks etdirir

336. Kvota:

- √ müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudlaşdırma tədbirləri əks etdirir
- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

337. Müəssisə idxal əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- invoys
- əmtəənin mənşəyini təsdiq edən sənəd
- √ dövət qeydiyyatı şəhadətnaməsi
- əmtəənin keyfiyyət sertifikatı
- gömrük yük bəyannaməsi

338. Müəssisə ixrac əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- ixrac olunan məhsulların mənşəyi haqqında sənəd
- gömrük yük bəyannaməsi
- √ müəssisənin nizamnaməsi
- müəssisənin Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş kodu
- xarici şəxslərlə bağlanmış müqavilə

339. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amil-lərə aid deyil?

- √ sosial amillər
- hüquqi və mədəni amillər
- siyasi və iqtisadi amillər
- tarixi amillər
- coğrafi amillər

340. Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- ixrac və idxal
- √ planlaşdırma və proqramlaşdırma
- lisenziyalaşdırma və françayzinq
- idarəetmə kontraktları və «qıfıllı» kontraktlar
- birbaşa investisiya və portifel investisiyası

341. Hansı variant gömrük rüsumu növünə aid deyil?

- advalor rüsum
- √ strateji rüsum
- spesifik rüsum
- kompensasiya rüsumu
- xüsusi rüsum

342. Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxildir?

- müəssisənin əmək haqqı üzrə borclarının azaldılması
- √ təchizat və satış mənbələrinin diversifikasiyası
- nizamnamə fondunun azaldılması
- işçilərin əmək haqqının yüksəldilməsi
- əsas fondların ekstensiv istifadə əmsalının artırılması

343. Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- müəssisədə əmək tutumunun azaldılması
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- √ məhsul satışının miqyasının genişləndirilməsi
- müəssisədə fondviminin artırılması;

344. Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- məhsulun maya dəyəri;
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi;
- √ debitor borclarının həcmi və tərkibi;
- istehsal tsiklinin uzunluğu;
- istehsal pro-sesində xərclərin artma xarakteri.

345. Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- kütləvi və iriləşdirilmiş normalar
- perspektiv və müfəssəl normalar
- müfəs-səl və fərdi normalar
- √ fərdi və qrup norma-ları
- fərdi və kütləvi normalar

346. Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- √ cərimələr

- möhtəkirlik
- əmək haqqının ödənilməsi
- xəbərdarlıq
- sövdələşmə

347. Bitməmiş istehsalda dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərə nisbəti kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının cəmi kimi
- ✓ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının hasili kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu ilə məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərin cəminin xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi

348. Hazır məhsula dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının cəmi kimi
- ✓ istehsal maya dəyəri ifadəsində əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı və hazır məhsulun günlük ehtiyat normasının hasili kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının fərqi kimi
- hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışına nisbəti kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışının hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasına nisbəti kimi

349. Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır?

- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının cəmi kimi
- ✓ avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtının avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının hasili kimi

350. əsas fondların təzələnmə əmsalı necə hesablanır?

- ilkin dəyərin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti
- bərpa dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
- ✓ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti

351. əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmsalı:

- fondlailahlılığın artmasını göstərir
- əsas fondlardan yeniləşmə səviyyəsini göstərir
- əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir
- ✓ əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir

352. əsas fondların sıradan çıxma və yeniləşmə əmsalının yüksək olması göstərir ki,

- əsas fondlar sürətlə könəlir
- əsas fondlardan istifadə səmərəliliyi yüksəlir
- əsas fondların amortizasiyası artır
- ✓ müəssisədə yenidənqurma işləri aparılır
- fondverimi artır

353. Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- ✓ avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi
- qurulmuş avadanlıqların sayı
- istehsal meydancaqlarının sahəsi
- avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məhsuldarlıq norması

- avadanlığın vaxt fondu

354. Müəssisədə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil:

- avadanlığın birdəfəlik yükünün artırılması
- material emalının sürətinin artırılması
- istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və mün-təzəm, boş-da-yan-ma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərarda getməsinə tə-min edilməsi
- ✓ avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təc-hizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi
- xammal və materialları istehsala hazırlamaqla, onların key-fi-yətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi

355. əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır?

- məhsulun həcmının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ✓ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- əmək məhsudarığının fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi

356. İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasili kimi
- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi
- ✓ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi

357. Amortizasiya norması necə hesablanır?

- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlinin əsas fondun ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətində nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə cəminə nisbəti kimi
- ✓ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə hasilinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlinin əsas fondun faydalı istifadə müddətinə nisbəti kimi

358. Müəssisələrdə amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- ✓ müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərincəmi kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərini hasil kimi

359. Hazır məhsul:

- əsas fondlara aiddir
- normalaşdırılan dövriyyə fondlara aiddir
- istehsal ehtiyatlarına aiddir
- normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir
- ✓ normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

360. Müəssisədə bitməmiş istehsal-a aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ✓ is-tehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.
- hazır məhsulun dəyəri
- is-tehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;

- yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunə-si-nin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər;

361. Tədavül fondlarına daxildir:

- istehsal ehtiyatları.
- hazır məhsul
- bitməmiş istehsal;
- maşın və avadanlıqlar;
- gələcək dövrün xərcləri;

362. Gələcək dövrün xərclərinə daxildir:

- √ ha-zı-r-kı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məh-su-lun maya də-yərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- ha-zı-r-kı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məh-su-lun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər;
- ha-zı-r-kı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
- ha-zı-r-kı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
- gələcəkdə çəkilmiş, lakin ha-zı-r-kı dövrdə xərc kimi məh-su-lun maya də-yərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;

363. Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- √ pul vəsaitləri
- gələcək dövrün xərcləri
- bitməmiş ehtiyatlar
- istehsal ehtiyatları
- hazır məhsul

364. Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texniki-təşkilati itkilər
- texnoloji tullantılar
- texnoloji itkilər
- xalis məsrəf
- √ təchizat itkiləri

365. Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- istehsal ehtiyatları və qurğuları
- dövriyyə fondları və əsas fondlar
- gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular
- √ dövriyyə fondları və tədavül fondları
- pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr

366. Dövriyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- pul vəsaitləri, azqiyətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları
- √ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri

367. Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- √ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır

368. İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin illik istehsal həcmi
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- ✓ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisənin bazardakı payıdır

369. Müəssisəsinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Binalar
- ✓ Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- Zavoddaxili su kəmərləri
- Nəqliyyat vasitələri
- Səxdə qurulmuş avadanlıq

370. Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıq satıldıqda
- avadanlıqların yerləşdirilməsində
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə
- ✓ avadanlıq fiziki köhnələndə
- avadanlıq yeni alınanda

371. Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- ehtiyat fondundan
- istehsalın inkişafı fondundan
- amortizasiya fondundan
- ✓ təmir fondundan
- nizamnamə fondundan

372. əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların dəyərindəki artım
- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- ✓ aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri

373. əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- ✓ fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- texniki, mənəvi, sosial, siyasi
- mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi
- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial

374. əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə
- ✓ ilkin və bərpa dəyərinə görə
- qalıq və satış dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə

375. Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- √ məmulat
- nəqliyyat vasitəsi
- bina
- dəzgah
- qurğu

376. İstehsalın əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti
- binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti
- √ ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi

377. İstehsalın əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- √ bina və nəqliyyat vasitələri
- ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- binalar və yanacaq ehtiyatları
- nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- qurğu və materiallar

378. İstehsalın əsas fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir
- √ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir

379. Qeyri-maddi aktivlər köhnəlmənin hansı növünə məruz qalır?

- √ mənəvi köhnəlmə
- sosial köhnəlmə
- texniki köhnəlmə
- fiziki köhnəlmə
- iqtisadi köhnəlmə

380. Mövcud uçot qaydasına müvafiq olaraq aşağıdakılardan hansı müəssisənin əsas fondların dəyərinə daxil edilir?

- yolda olan və əsaslı tikintinin balansında olan avadanlıqların dəyəri
- √ istehsal meydançasında quraşdırılmış maşın və avadanlıqların dəyəri
- istehsal müəssisələrinin anbarlarında olan maşın və avadanlıqların dəyəri
- təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında olan maşın və avadanlıqların dəyəri
- quraşdırmaq üçün verilmiş, quraşdırılması nəzərdə tutulmuş avadanlıqların dəyəri

381. əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir?

- köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı
- ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı
- inteqral əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı
- növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı
- √ artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı

382. Müəssisələrin istehsal əsas fondlarına əmlak vergisi onun hansı dəyərə görə təyin edilir?

- qalıq dəyərinə görə

- ləğv olunma dəyərində görə
- ilkin və qalıq dəyərində görə
- bərpa və qalıq dəyərində görə
- ✓ ilkin dəyərində görə

383. Yanacaq sənayesinin (neftçıxarma sənayesinin) istehsal əsas fondlarının tərkibində qurğular və ötürücü mexanizmlərin xüsusi çəkisi təqribən neçə faiz olur?

- 70 faiz
- 30 faiz
- ✓ 60 faiz
- 40 faiz
- 50 faiz

384. Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərində nisbəti kimi
- ✓ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərində nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərində nisbəti kimi
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərində mövcud əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi

385. Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğində nisbəti kimi
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi
- ✓ amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi

386. əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərində ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- ✓ baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin sonuna olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi

387. əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- ✓ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərində ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərində ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin sonuna olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi

388. Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir

- 25 faizədək
- 15 faizədək
- 10 faizədək
- ✓ 7 faizədək
- 20 faizədək

389. İnsan orqanizminə təsir edən əsas fondların köhnəlmə növü hansıdır?

- fiziki
- mənəvi
- ictimai
- iqtisadi

✓ sosial

390. Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 7 faizədək
- 20 faizədək
- ✓ 25 faizədək
- 15 faizədək
- 10 faizədək

391. əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- fondverimi və köhnəlmə müddəti
- ✓ fondverimi və növbəlilik əmsalı
- əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- iqtisadi və sosial
- fondtutumu və təzələnmə əmsalı

392. Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ✓ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi

393. Müəssisənin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- elmi-texniki tərəqqi
- istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi
- ✓ kadrların idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- istehsal edilən məhsulun mürəkkəblilik dərəcəsi

394. Müəssisə 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu müəssisənin hansı fonduna aiddir?

- amortizasiya fonduna
- ✓ əsas fondlara
- ehtiyat fonduna
- dövrüyyə fondlarına
- nizamnamə fonduna

395. İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- fondverimi
- avadanlıqlardan istifadə əmsalı
- əsas fondların rentabelliği
- ✓ növbəlilik əmsalı
- istehsal güclərindən istifadə əmsalı

396. Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- məhsulun əməktutumu
- ümumzavod xərcləri
- ✓ avadanlıqların məhsuldarlığı
- amortizasiya norması
- dövretmə əmsalı

397. Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- kadrların strukturu
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- müəssisənin ölçüsü
- ✓ avadanlıqların yaş strukturu
- işçilərin sayı

398. Aşağıdakılardan hansı avadanlığa məxsus vaxt fondlarına aid deyil?

- təqvim vaxt fondu
- ✓ cari vaxt fondu
- faktiki işlənmiş vaxt fondu
- plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu
- rejim vaxt fondu

399. İstehsal gücünü texniki (mexaniki) gücdən fərqləndirən cəhət nədir?

- mexaniki gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmasıdır
- istehsal gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmamasıdır
- mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmasıdır
- istehsal gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
- ✓ mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır

400. Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

- istehsal xərcləri azaldılsın
- ✓ əmək haqqı yüksəldilsin
- əmək məhsuldarlığı artsın
- kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın
- rentabellik yüksəlsin

401. Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasilini kimi
- ✓ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi

402. Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən etməyi
- yeni texnikanın tətbiqi səmərəliliyini qiymətləndirməyi
- zəruri avadanlıqların miqdarını müəyyən etməyi
- ✓ avadanlıqların mexaniki gücünü müəyyən etməyi
- sexin, istehsal sahəsinin, ayrı-ayrı iş yerlərinin istehsal proqramlarını hesablamağı

403. Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- birbaşa işəməzd
- mükafatlı işəməzd
- mütərəqqi işəməzd
- dolaylı işəməzd
- ✓ sadələşdirilmiş işəməzd

404. Vaxt norması nədir?

- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətində saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür
- ✓ məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcm-də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır

- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür

405. Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığını əsaslandırma
- əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi
- ✓ istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi
- istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək-tu-tu-mu-nu müəyyən etməyi
- peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı

406. Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- ✓ əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması
- kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- kadrların seçilməsi

407. Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- təqvim vaxtına görə
- materialtutumuna görə
- göstərilən xidmətin həcminə görə
- hazırlanmış məmulatın sayına görə
- ✓ faktiki iş vaxtına görə

408. Vaxt norması nədir?

- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- ✓ məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır

409. əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- ✓ maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq

410. əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- ✓ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək

411. İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür
- rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- müəyyən müddət ərzində bri-qa-da tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həjmdə işlərin plan ölçüsüdür
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- ✓ fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

412. Növbə daxili iş vaxtı itkilərinə aiddir:

- xəstəlik üxəndən boşdayanma
- üzürsüz səbəbdən işdə olmama
- müdiriyyətin icazəsinə görə işdə olmama
- bütün günü boşdayanma
- ✓ materialın emal üçün gecikməsi

413. Kadr axıcılığının motivlərinə aid deyil:

- əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması
- işin mövzüməli olması
- ✓ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi
- xidməti vəzifə üzrə inkişaf imkanlarının yoxluğu
- ixtisasın artırılması imkanlarının yoxluğu

414. Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolayı işəməuzd formasından istifadə olunur?

- əsas fəhlələr
- ✓ köməkçi fəhlələr
- rəhbərlər
- xidmətçilər
- mütəxəssislər

415. əməyin ödənilməsinin işəməuzd formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- ✓ görülmə işlərin dəqiq hesablanması mümkünlüyü
- əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- materiallardan israfçılıqla istifadə olunması
- avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
- texnoloji qaydaların pozulması

416. əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- ✓ müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı
- işin xarakteri
- fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- əmək bazarının konyukturası
- dövlətin sosial siyasəti

417. əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- ✓ işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması

418. əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ✓ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionalıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- mövzud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövzud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövzud avadanlıqların modernləşdirilməsi
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması

419. əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- yeni texnologiyaların işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
- ✓ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnologiyaların işlənməsi və tətbiqi

420. Əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- işçilərin işə qəbul olunması
- əməyin stimullaşdırılması
- ✓ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması

421. Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

- istehsal proqramı üzrə məmullatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmullatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmullatların sayına vururlar
- bir məmullatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmullatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar
- ✓ bir məmullatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmullatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmullatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür

422. Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu
- ✓ qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu
- fəaliyyət göstərən müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu

423. Müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- istehsal güclərinin genişləndirilməsinə
- ✓ işçilərin əmək haqqının artırılmasına
- yeni məhsul növlərinin işlənməsinə
- texnika və texnologiyaların modernləşdirilməsinə
- müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına

424. İntestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, ancaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və istehsalat təjribəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu
- daşınan və daşınmaz əmlak
- ✓ işçi qüvvəsi, müvafətlər və bank lisenziyası
- pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar
- müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər

425. Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqqında qərar verilə bilər?

- əmək məhsuldarlığı sıfıra bərabərdir
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir
- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir
- ✓ xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- fondverimi sıfıra bərabərdir

426. Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir
- ✓ xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir

427. İnvestisiya layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması nədir?

- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin istehsal güclərinin artımına təsirinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin sosial-psixoloji, siyasi-iqtisadi və ekoloji imkanlarının tədqiqidir
- ✓ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin texniki, iqtisadi, ekoloji və maliyyə imkanlarının tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin mənəvi aspektlərinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin fondveriminin yüksəldilməsinə təsirinin tədqiqidir

428. İnvestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlili aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- sosioloji, sosial, siyasi-iqtisadi təhlil
- ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, texnoloji təhlil
- texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili, sosioloji
- sosial-iqtisadi, maliyyə, texnoloji təhlil
- ✓ ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili

429. Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması vasitələrinə nə aiddir?

- dövlət tərəfindən müvafiq artırımların artırılması
- işçilərin minimum əmək haqqının artırılması
- dövlət Sosial müdafiə Fondundan pensiyaların verilməsi
- ✓ Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan kreditlərin verilməsi
- dövlət ünvanlı sosial yardımlarının verilməsi

430. İnvestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi
- ✓ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricinin cari dəyəri arasındakı fərq kimi

431. Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi
- ✓ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricinin cari dəyəri arasındakı fərqi
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini
- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini

432. Dövlətin investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına təsir vasitələrinə nə aid deyil?

- ✓ minimum əmək haqqının səviyyəsinin yüksəldilməsi
- mənfəətdən vergi üzrə güzəştlərin müəyyən olunması
- sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi
- investisiya qoyuluşlarının güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi
- müəssisənin kadr hazırlığı və innovasiya fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin qismən dövlət büdcəsindən ödənilməsi

433. İnvestisiya layihəsi çərçivəsində texniki-iqtisadi təhlil:

- cari dəyərdə pul axınının tədqiqini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir

- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyinin öyrənilməsinə əks etdirir
- ✓ bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərini əsaslandırmaqda birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

434. Investisiya layihəsi çərçivəsində maliyyə təhlili:

- yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin həcmünün müəyyən edilməsinə əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərini isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- ✓ cari dəyər-də capital və pul axınlarının tədqiqini əks etdirir

435. Investisiya layihəsi çərçivəsində ümumi iqtisadi təhlil:

- yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğinin xüsusi çəkisinin öyrənilməsinə əks etdirir
- ✓ ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərini isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- investisiyanın maliyyə təhlili kapital və jəri dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir

436. Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- layihə istehsal gücü
- hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon
- ✓ işçilərin əmək məhsuldarlığı
- tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri
- əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi

437. Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram
- əsas fondların, istehsal güclərinin iş buraxılması və habelə "ehtiyat məmullatlar" üzrə tapşırıqlar
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
- ✓ əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi
- ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları

438. Aşağıdakılardan hansı investisiya layihələrinin işlənilməsi mərhələlərinə aid deyil?

- araşdırmalar
- ✓ əmək kollektivində sosioloji təhlilin aparılması
- layihənin qiymətləndirilməsi
- son təhlilin aparılması
- ilkin təhlilin aparılması

439. İstehsal sahəsində investisiya layihələri hazırlanarkən aşağıdakılardan hansı araşdırılır?

- layihənin həyata keçirilməsi üçün lazım olan investisiyanın həcmi
- investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə çəkilən xərclərin geri qaytarılması şərtləri və potensial investorların əldə edəcəkləri gəlirlər
- ✓ digər müəssisələrin xarici ölkədə həyata keçirdikləri investisiya qoyuluşları
- investisiyanın yönəldildiyi istiqamətlərin xarakterik cəhətləri
- investisiya layihəsinin həyata keçirilməsindən gözlənilən son nəticə

440. Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- məhsul və əməliyyat innovasiyaları
- idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- ✓ məhsul və proses innovasiyaları

- təşkilati və proses innovasiyalar

441. Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktor və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi
- innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi
- istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi
- ✓ yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması
- intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması

442. Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- satış bazarlarını genişləndirməkdir
- rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
- istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir
- ✓ öz mənfəətini artırmaqdır
- məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir

443. Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik
- ✓ elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı

444. Məhsul innovasiyası nədir?

- ✓ yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur

445. Proses innovasiyası nədir?

- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ✓ istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur

446. İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- məhsul və proses innovasiyalara
- sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara
- ✓ yeni və nisbətən yeni innovasiyalara

447. İnnovasiya prosesinin əmtəyə çevrilməsi ilə onun hansı fazaları fərqlənir?

- elmi-tədqiqat işinin aparılması, yeniliyin diffuziyası
- elmi-tədqiqat işinin aparılması, sınaq işlərinin həyata keçirilməsi
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yeniliyin diffuziyası
- ✓ yaradılma və yayılma, yeniliyin diffuziyası
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılma və yayılma

448. Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin gedişat ardıcılığını əks etdirir?

- √ fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- layihələndirmə; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- işləmələr; tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimsəmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı; marketing; satış

449. Standartlaşdırma:

- √ normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

450. Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur
- √ alıcıların müəyyən qrupu üçün məqsətlə kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsinə təmin edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyyən olunur
- döviyyə və tədavül fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur

451. Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- təklifin azılması deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmının artması deməkdir
- √ məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada artırılması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada azalması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir

452. Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- √ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

453. Məhsulun keyfiyyəti:

- tədavül prosesində formalaşır
- √ istehsal prosesində formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- bazarda formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır

454. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- beynəlxalq standartlar
- milli standartlar
- √ mühasibat standartları
- dövlətlərarası standartlar
- regional standartlar

455. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- məhsulun nəql onun qabiliyyəti
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri
- ✓ məhsulun maya dəyəri
- texnolojilik göstəriciləri

456. Sertifikasiya:

- ✓ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

457. Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti son nəticədə nəyə gətirib çıxarır?

- müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağına
- əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalmasına
- ✓ müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artmasına
- məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalmasına
- müəssisənin sənədləşmə işlərinin artmasına

458. İnnovasiya layihəsinin bölmələri arasında yoxdur:

- layihənin reallaşdırılması mexanizmi və motivasiya sistemi
- ✓ məhsulun satış planı
- layihənin həyata keçirilməsinin resurs (kompleks) təminatı
- layihənin kompleks əsaslandırılması
- layihənin məqsədlər ağacı və onun reallaşdırılması üzrə tədbirlər sistemi

459. İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- yalnız konstruktor hazırlığı
- təşkilati və maddi-texniki hazırlıq
- ✓ konstruktor və texnoloji hazırlıq
- maddi-texniki və texnoloji hazırlıq
- xammalın istehsalı verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq

460. Patent nədir?

- müəssisənin dövlət qeydiyyatına alındığını təsdiq edən qeydiyyat şəhadətnaməsidir
- ✓ ixtiraya müəllifliyi təsdiq edən və sahibinə bu ixtira ilə bağlı müstəsna hüquqlar verən sənəddir
- məhsulun keyfiyyətini təsdiq edən sənəddir
- məhsulun qiymətli və ya təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddir
- müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətlə məşğul olmasına isazə verildiyini təsdiq edən sənəddir

461. İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- ✓ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri

462. Texnolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- ✓ maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondtutumluğu göstəriciləri aid edilir
- maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əmək-tutumluğu göstəriciləri aid edilir
- maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir
- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir

463. Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- ✓ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir

464. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri
- ✓ məhsulun yenidən emalı xərcləri
- nəzarət avadanlığı və cihazlarının alınması xərcləri
- materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərcləri

465. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

- keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər
- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər
- zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər
- ✓ məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərclər

466. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- umumzavod xərcləri
- ✓ yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı

467. İnnovasiya fəaliyyəti:

- yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- ✓ yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir
- kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

468. İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ✓ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, onlarla yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır

469. İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- ✓ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir

470. İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- ✓ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir

471. İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- ✓ kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- əsas fondların dəyərini artırması imkanı

472. Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnoloji hazırlıq
- texnikanın istismarı
- məhsulların reallaşdırılması
- ✓ elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulun bilavasitə istehsalı

473. Yeniliyin tətbiqi nəticəsində müəssisədə işçilərin əmək və istirahət şəraiti yaxşılaşıbsa, bu hansı səmərə hesab olunur?

- iqtisadi səmərə
- bu, səmərə deyil
- ekoloji səmərə
- ✓ sosial səmərə
- elmi-texniki səmərə

474. Bu göstəricilərin hansından müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunmur?

- rentabellik indeksi
- ödənmə müddəti
- ✓ növbəlilik əmsalı
- xalis cari dəyər
- daxili rentabellik norması

475. İnnovasiya layihəsi nədir?

- ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
- ✓ konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- yeiliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur

476. İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

- əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir

- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- √ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır

477. İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin

- texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi
- elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
- √ elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi

478. Aşağıdakılardan hansı texniki-texnoloji innovasiyaların yaradılması məqsədlərinə aid deyil:

- istehsal olunan məmulatların konstruktiv-texnoloji mürəkkəbliyinin konstruktiv yeniliklər hesabına azaldılması
- elektronika və kompüter texnikası və s. əsasında istehsalatın idarəetmə proseslərinin kompleks tənzimlənməsi
- √ müəssisənin maşın və avadanlıqlarının əsaslı təmiri yolu ilə onların məhsuldarlığının artırılması
- texnoloji təchizatın, alətlərin, qurğuların texniki səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əməyin elmi əsaslar əsasında təşkili hesabına məmulatların texnoloji ağırlığı və əl işinin azaldılması
- yeni materialların tətbiqi hesabına məmulatların istehsalı üçün sərf olunan materialların həcmının azaldılması

479. Texnoloji trayektoriya əyrisi nəyi göstərir:

- məhsulun potensial texniki səviyyəsi (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) ilə onun real məhsuldarlığı arasındakı əlaqəni
- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə məhsul satışından əldə olunan gəlirin artımı arasındakı əlaqəni
- məhsulun qiyməti ilə onun istehsalına sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- √ məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə bu məqsəd üçün sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə onun qiyməti arasındakı əlaqəni

480. Məmulatın estetik göstəriciləri:

- √ məmulatın oricinallığı, tamamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəələrini özündə birləşdirir

481. Məhsulun rəqabət qabiliyyəti qiymətləndirilərkən hansı xərclər nəzərə alınır?

- məhsulun əldə edilməsinə, daşınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- √ məhsulun əldə edilməsinə çəkilən birdəfəlik xərclərlə məhsulun istismarına çəkilən orta məjmu xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən xərclər
- məhsulun əldə edilməsinə və daşınmasına çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun alınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi

482. Məhsulun rəqabət qabiliyyəti hansı parametrlər üzrə qiymətləndirilir?

- maddi-texniki və təşkilati parametrlər üzrə
- makroiqtisadi və mikroiqtisadi parametrlər üzrə
- √ keyfiyyət və iqtisadi parametrlər üzrə
- fərdi və ümumi parametrlər üzrə
- sosial və iqtisadi parametrlər üzrə

483. Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- patent-hüquq göstəriciləri
- ekoloji göstəricilər

- texnolojilik göstəriciləri
- ✓ ergonomik göstəricilər
- məmulatın estetik göstəriciləri

484. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- ✓ məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər
- keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri

485. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması
- ✓ işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması

486. Marşrut texnologiyası:

- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onunla yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir
- ✓ müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir səxdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsinə müəyyən edir
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir

487. Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması
- eskiz layihəsinin hazırlanması
- texniki təklifin hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- ✓ marşrut texnologiyasının hazırlanması

488. İnnovasiyanın texnoloji potensialı nəyi ifadə edir?

- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir
- ✓ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməktutumluluğunu göstərir

489. Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital
- əlavə kapital
- ehtiyat kapitalı
- yığılmış mənfəət

490. Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- bank kreditləri
- istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər
- borc vəsaitləri
- ✓ ehtiyat kapitalı
- kreditor borcları

491. Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ✓ müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

492. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər
- nizamnamə kapitalı
- ✓ kreditor borcları
- amortizasiya ayırmaları
- mənfəət

493. Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin işçilərinin sayını
- müəssisənin öhdəliklərini
- ✓ müəssisənin əmlakının tərkibini
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını

494. Müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
- ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar
- ✓ mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
- əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borjlar

495. Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- kreditor borjları
- müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- ✓ səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
- bank kreditləri

496. Oliqopolik sahə:

- standart və ya eynicinsli məhsul-lar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- müəyyən məh-sul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- ✓ nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hak-imlik etdiyi sahədir
- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

497. Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- pərakəndə satış qiymətləri
- ✓ qarışıq qiymətlər
- nəqliyyat tarifləri
- tikinti məhsuluna qiymət
- topdansatış qiyməti

498. Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- inflyasiyanın səviyyəsi
- √ hazır məsul anbarının həcmi
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

499. Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- işçilərin rəyini
- təhcizçilərin etibarlılığını
- hazır məsul anbarının həcmi
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- √ məhsulun maya dəyərini

500. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- √ İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- Mənfəətin maksimumlaşdırılması
- Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi
- Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi